

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 66

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, MARCH 21, 1938

LETO XLI. — VOL. XLI.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev. Tretja številka "Novega sveta" izšla

Pravkar smo dobili v roke tretjo številko zanimivega novega mesečnika "Novi Svet," ki je poln poučnega in zabavnega besedila. Uvodni članek "Demokracija" je značilna slika raznih vlad, ki so se pojavile po svetovni vojni. Zanimiv je članek Galileo Galilei. Mr. Zupan priobčuje prijetno pomladansko pesmico. Sledijo članki: Bori se za uzore in drugi. Prav zanimiva je Finžgarjeva povestna črtica "Pisarna." Poučno je čtivo pod naslovom: Iz narave, in vsa-kogar bo zanimal opis slovenskih pionirjev v Ameriki. Sledi mnogo nasvetov za dom in zdravje, nasveti za gospodarje in gospodinje. "Novi Svet" priporočamo vsem našim prijateljem. Naročijo ga lahko, ako pišejo na 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. Izhaja mesečno na \$2 go, III. Izhaja mesečno na \$2 go, stran in velja samo \$2.00 za vse leto.

Prvi slovenski kandidat, ki se je prijavil v državni Pennsylvaniji za urad državnega poslanca je Mr. Ludvik Zupančič, ki je došel v Ameriko, ko je bil star 7 let. Očeta mu je pred mnogimi leti ubilo v premoženiku. V okraju, kjer kandidira, to je v Allegheny county, se nahaja do \$5,000 jugoslovanskih volivcev. Napačno je poročilo v "Glasu Naroda," ki pravi, da če bo Zupančič izvoljen, bo prvi slovenski postavodajalec v Zed. državah. Prvi je bil Joseph Košir, ki je bil leta 1908 izvoljen v državno postavodajalno državo Wyoming, dočim imamo v Clevelandu že dolgo vrsto let naše Slovence v ohijski državni postavodajali. V bolnišnici v Calumetu je umrl rojak Math Grahek, star 77 let in doma od Črnomlja. V

100,000 oseb zahteva izločitev komunistov

New York, 19. marca. The Catholic Truth Society v tem mestu je v nekaj dnevih nabrala nad 100,000 podpisov ameriških državljanov. Ljudje zahtevajo, da governor Lehman ali pa newyorški župan LaGuardia odstranijo iz urada Simon Gearsona, ki je pomočnik borough predsednika Isaaksa. Gearson je poznan kot komunist. Katoličanom se je pridružilo tudi 75,000 članov Ameriške legije v državi New York, Veterans of Foreign Wars ter slične organizacije. Gearsonov načelnik Isaaks se je izjavil, da svojega pomočnika ne bo odstranil iz urada, ker je zadovoljen z njegovim delom.

Prijet bankir

Zvezni pravdnik v Clevelandu je dal aretirati enega najbolj poznanih bankirjev v Clevelandu, Roberta A. Bishopa, ki je obdolžen, da je poneveril \$40,000. Bishop je bil pred kratkim podpredsednik Central National banke v Clevelandu, predsednik Trgovske zbornice, in predsednik Rotary kluba. Postavljen je bil pod varščino \$5,000 in se bo moral zagovarjati pred zvezno sodnijo.

Vest iz domovine

V vasi Skrvolice, fara Sv. Gregor na Dolenjskem je preminul častitljivi rojak Jernej Petrič, ki je dosegel visoko starost 94 let. V domovini zapušta dve hčeri in v Clevelandu več bližnjih sorodnikov in mnogo znancev. Naj mu bo lahka domača zemlja.

Ogenj uničil velik parnik v Clevelandu

Včeraj kmalu dopoldne je začelo goreti na velikem potniškem parniku "City of Buffalo." Parnik je dobro poznan tisočim našim ljudem, ki so se z njim vozili na izlet med Clevelandom in Buffalo in v Niagara Falls. Kako je ogenj nastal, ni znano. 12 ognjegasnih kompanij se je odzvalo klicu, ko je nastal ogenj in imeli so dovolj opraviti cele tri ure, predno so požar spravili pod kontrolo. Povzročena škoda znaša \$700,000, dočim je bil parnik zavarovan za \$360,000 v slučaju ognja. Precej prizadet radi silne vročine je bil tudi sosednji velik parnik "C & B" in deloma poškodovan je tudi parnik City of Erie. Tekom požarja se je na licu mesta zbralo tisoč in tisoče ljudi, ki so prišli tja z avtomobili, tako da je morala nastopiti policija, ki je radovedneže dirigirala proč od ognja.

Avstrijsko poslanstvo v Washingtonu zginilo

Washington, 19. marca. V poslopje, kjer se je dosedaj nahajal štab avstrijskega poslanstva v Zedinjenih državah, je včeraj došel nemški poslanik, ki je prevzel vse urade in poslovanje. Obenem se je napotil nemški poslanik v urad ameriškega državnega tajnika in mu sporočil, da je dobil povelje iz Berlina, da avstrijsko poslanstvo preneha poslovati in da bodo zanaprej avstrijski interesi zastopani po nemškem poslanstvu. Obenem je povedal nemški poslanik državnemu tajniku Hullu, da so postali vsi člani dosedanjega avstrijskega poslanstva v Zed. državah — nemški državljani. Nemški poslanik je v avstrijskem poslanstvu zapustil vse uradne listine in tajno korespondenco avstrijskega poslanstva.

Avtomobilske licence

S 1. aprilom mora imeti vaš avtomobil novo državno avtomobilsko licenco. Najbolje in točno boste postreženi, ako se oglasite v uradu councilmana 23. warda, Mr. John Novaka na 6727 St. Clair Ave., ki ima oblastveno dovoljenje za izdajo avtomobilskih licenc. V istem uradu vam pomagajo, da so vaše tozadevne prošnje pravilno izpolnjene, zaprišežene in odpremljene na pristojni urad. Samo deset dni imate še čas. Hitite, da ne boste med zadnjimi, kajti zadnji navadno čakajo dolge ure, da pridejo na vrsto. Councilman Mr. Novak vam sedaj lahko točno postreže.

Prva hčerka

V soboto zjutraj so se zglasile vile rojenice pri dr. August Urankar in prinesle prav zalo hčerko prvorojenke. Materino ime je Frances Lausche, sestra priljubljene pevke Josephine Lausche-Welf. Prav iskrene čestitke, Jerry!

Dobra zguba

Mrs. Ella Schuard je pred kratkim zgubila denarnico, v kateri je imela \$57.00. Včeraj sta ji pa dva dečka vrnila denarnico. Ko jo je odprla je ženska dobila v njej \$58.00.

Koristno predavanje

V sredo 23. marca se vrši v stari šoli župnije Marije Vnebozvezte na Holmes Ave. zanimivo predavanje o sušici. Sleherni je prijazno vabljen, da pride.

Lindbergh slučaj

Tacoma, Wash., 20. marca. Tukajšnja policija je aretirala nekega 45 let starega moškega in sicer na prošnjo policije iz države New Jersey. Dotična oseba je baje v zvezi z ugrabljenjem in umorom Lindbergh otroka. Aretiranec je baje bivši član ruske boljševiške policije, bivši privatni detektiv in bivši prohibicijski agent v Ameriki. Vsa stvar je tajna in se javnosti niso sporočile podrobnosti.

Nadaljni samomori v zavzeti Avstriji

Dunaj, 19. marca. Nič manj kot 29 samomorov je bilo včeraj izvršenih na Dunaju. Samomorilci so večinoma židje, ki se bojijo mučenja v nacističnih ječah. Nova vlada v bivši Avstriji tudi nadaljuje s preganjanjem katoličanov, duhovnikov in redovnikov. Milijone dolarjev verskega premoženja je dal Hitler zapleniti zadnje dneve. Včeraj je bilo aretiranih tudi sedem višjih uradnikov prve avstrijske banke, ker so dovolili kredit vojaški organizaciji, katere načelnik je bil bivši avstrijski kancler Kurt Schuschnigg. Včeraj so fašistovske nemške čete naredile pogon na Gabrielov zavod v bližini Moedlinga pri Dunaju. Omenjeni zavod je sloveč po vsej Evropi radi izvrstne izobrazbe, ki jo je mogoče dobiti na zavodu. Fašisti trdijo, da so v zavodu pri menih dobili skrito orožje. Nova vlada je dala tudi odstraniti lastnike dveh največjih židovskih trgovin na Dunaju ter jih nadomestila s svojimi zastopniki.

Lewis zahteva 3 milijarde za nova dela

Washington, 19. marca. John Lewis, načelnik C. I. O. delavskega gibanja v Zedinjenih državah, je včeraj zahteval, da dovoli kongres za prihodnje leto najmanj tri tisoč milijonov dolarjev za razna vladna dela, da se preživlja 12 milijonov brezposelnih delavcev v Ameriki. Lewis računa, da s tremi tisočimi milijoni dolarjev se lahko dobi delo za 3,500,000 brezposelnih. Denar ne bi bil potršen za stonj, ker bi vladni delavci ustvarjali dela, ki so trajne vrednosti.

Španija prosi za nakup orožja v Ameriki

Washington, 19. marca. Španski poslanik v Zedinjenih državah Fernando De Los Rios je včeraj naprosil vlado Zedinjenih držav, da spremeni nevtralizirano postavbo v toliko, da bo španskim lojalistom mogoče kupovati orožje v Ameriki v boju zoper napadalne narode. Španski poslanik je izjavil, da je španjka edina država, kateri je zabranjeno kupovati orožje v Ameriki, dočim Nemčija in Italija lahko kupujejo v Ameriki. Celo Kitajci in Japonci imajo to pravico, le socialistični vladi španije je to zabranjeno, je dejal poslanik. Rekel je, da španija ne potrebuje in ne išče pomoči, pač pa le zahteva za sebe iste pravice, kot jih imajo druge države.

Louis in Schmelling

Zamorski boksar Joe Louis in Nemec Max Schmelling se bosta spoprijela 22. junija, letos, za prvenstvo v boksaštvu. Kje se bo bitka vršila, še ni določeno.

Poljaki še vedno kričijo za vojno z Litvinsko

London, 21. marca. Dasi je litvinska republika se popolnoma podala vsem zahtevam poljske republike, pa Poljaki še vedno kričijo po vojni. Položaj je tako napet, da sedaj celo Litvini zahtevajo vojno, ker je izzivanje Poljakov nezno. Po vsej Litvinski so se včeraj vršile velike demonstracije za vojno, in enako tudi na Poljskem. Litvinska republika šteje nekaj manj kot štiri milijone ljudi, dočim ima poljska republika nad 33,000,000 prebivalcev. Poljska vlada je poslala na litvinsko mejo 100,000 vojakov, zaeno s tanki in vojaškimi letali. Pričakuje se, da bo Poljska stavila nove zahteve litvinski republiki, katerih slednja ne bo mogla izpolniti in bo tako gotovo prišlo do vojne. V glavnem mestu Poljske je včeraj ulična druhal divje razsajala in zahtevala vojno. Policija je bila prisiljena aretirati 435 oseb v divjih vojnih demonstracijah. V Kaunas, ki je glavno mesto litvinske republike, kot v Varšavi, ki je prestolnica Poljske, so prepričani, da je vojna neizogibna. Vzrok smrtnege sovraštva med obema republikama je malenkosten. Litvini so ustrelili dva poljska vojaka, ki sta prekorajčila litvinsko mejo in se nista zmenila za klice litvinskih stražnikov, da zapuste litvinsko ozemlje.

Kitajci so uspešno pognali Japonce nazaj

Šangaj, 19. marca. Kitajski protinapadi so imeli zadnje dneve večje uspehe. V mnogih okrajih so Kitajci vrgli Japonce nazaj, ponekod so pa popolnoma ustavili njih ofenzivo. V Sansi provinci, katero je preplavila japonska armada pretekli teden, so Kitajci zavzeli važno mesto Linfen in napadajo z vsilo mesto Hvosien, kjer je važno železniško križišče. Opaziti je v splošnem, da se japonska armada ne bori več z istim duhom in junaštvom kot tekem prvih tednov. Eden izmed vzrokov tega je, ker so japonski generali pripovedovali armadi, da bo Kitajski zasledena v dveh mesecih, a teče sedaj deseti mesec, pa so Japonci še daleč od uspeha.

Sin toži mater za dva milijona odškodnine

New York, 19. marca. Hugh Travis je vložil na višji sodnji tožbo proti svoji materi za \$1,850,000 odškodnine. Sin trdi, da mu je oče, bivši governor države Wyoming zapustil ta denar, toda mati ga je spravila za sebe.

Smrtna kosa

V nedeljo zjutraj je v Mt. Sinai bolnišnici preminula 10-letna Rose Vikovich. Družina stanuje na 1545 E. 31st St. Njen oče Steve je umrl leta 1936. Pokojna zapušta tri sestre in tri brate. Pogreb ima v oskrbi pogrebni zavod A. Grdina in Sinovi.

Pet kaznovanih

Na mestni sodnji je bilo teden kaznovanih pet trgovcev z denarno globo, ker pri prodaji blaga niso oddajali znakov prodajnega davka. Posamezni trgovci so bili obsojeni v globo od \$15 do \$50.

Adrija

Pri zadnji seji zbora Adrija je bil izvoljen nadzorni odbor in sicer: Agnes Zalokar, Violet Zivko in Henry Sinkovic. Zbor Adrija priredi koncert in plesno zabavo 24. aprila.

Španska vladna armada v obupnem boju, da zopet zavzame izgubljene poslojanke

Hendaye, Francija, 10. marca. Nacionalistične čete so s topniškim ognjem danes razrušile mesto Caspe, iz katerega je prihajal najbolj obupni boj lojalistov, da vržejo armado generala Franca nazaj. Mesto Caspe je bilo včeraj zasedeno po generalu Francu. V tem mestu je najbolj važno križišče cest za zvezo s Katalonijo in Aragonom. Vlada v Barceloni pa izjavlja, da bo skušala na vsak način zopet dobiti Caspe v oblast. 30,000 mož iz severa hiti mestu na pomoč. Medtem so pa nacionalisti dobili pod kontrolo nad vse važno cesto Montalban-Alcaniz, ki odpira pot proti Sredozemskemu morju. Videti je, da primanjkuje španskim vladnim četam moštvo in streljivo, dočim ima general Franco vedno sveže čete na razpolago in dovolj topov, zlasti pa zrakoplove. Nad 3,000 kvadratnih milj španske zemlje so dobili nacionalisti tekom enega tedna v oblast. Napredovali so za 60 milj. Ponekod so oddaljeni le 25 milj od Sredozemskega morja.

Predsednik Roosevelt ne bo predsedniški kandida. Bivši governer države Indiane Paul McNutt ima največ prilike za zmago

Washington, 20. marca. Osebnih prijatelji, ki dobro poznajo predsednika Roosevelta, so te dni izjavili, da Roosevelt ne bo iskal tretjega termina za predsedništvo in bo odbil vsak poskus, da se ga primora prevzeti kandidaturu. Zadnje čase so se v ameriški javnosti oglašali številni prijatelji bivšega governorja države Indiane, Paula McNutta, ki je sedaj ameriški visoki komisar na Filipinskih otokih. Govori, da predsednik Roosevelt nikakor ne bi nasprotoval kandidaturi McNutta. Slednji bi kandidaturu sprejel, ako bi imel absolutno zagotovilo, da Roosevelt ne bo kandidat. Proti Rooseveltu ne bi kandidiral noben drug demokrat. To zagotovilo je baje sedaj prišlo in prijatelji McNutta so zlasti v glavnem mestu na delu, da mu pridobijo simpatije najprvo med kongresmani, pozneje pa po raznih državah. V Indiani sami je McNutt zelo popularen. Senator Wheeler se je včeraj izjavil, da je prepričan, da Roosevelt ne bo tretji kandidiral. "Sentiment proti tretjemu terminu je preglobok med ameriškim narodom," je dejal senator Wheeler. "Od predsednika Georga Washingtona pa vse do danes še nihče ni prelomil nepisane postave glede tretjega predsedniškega termina. Prepričan sem, da je tudi predsednik Roosevelt ne bo."

Zrakoplovni napadi na mesta naj prenehajo

London, 19. marca. Angleška vlada je poslala francoski vladi in Vatikanu prošnjo, da se zavamejo za akcijo, da se prepreči v bodoče zrakoplovni napadi na mesta, ki niso utrjena. Povod tej zahtevi so dali številni napadi španskih nacionalistov, ki so zadnje dneve zaporedoma bombardirali mesto Barcelono in pri tem ubili nad 1500 civilistov. General Franco se izgovarja, da je Barcelona glavni stan španske armade in je torej upravičen bombardirati mesto.

Birme v Clevelandu

Tekom mesecev marca, aprila, maja in junija bomo imeli v Clevelandu sv. birme pri sledečih znanih župnijah: v sredo 23. marca v cerkvi Marije Brezmadežne, v četrtek 24. marca, ob 7:30 zvečer pri sv. Lovrencu v Newburgu, v nedeljo 27. marca pri sv. Francišku na Superior Ave. V nedeljo 24. aprila v cerkvi Svete Trojice v Barbertonu. V ponedeljek 2. maja ob 2. uri popoldne v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Lorainu. V nedeljo 5. junija ob 4. uri popoldne pri sv. Hieronimu v Clevelandu.

Seja

Staršem mlad. pev. zbora S. D. D. se naznanja, da se vrši redna mesečna seja v ponedeljek 21. marca ob 7. uri zvečer v S. D. Domu na Waterloo Rd. Pričetek ob 5. uri popoldne. Prosi se starše, da se seje udeležijo v obilnem številu.

Piketiran konzulat

Pred poslopjem Midland Building, kjer se nahaja nemški konzulat v Clevelandu, je prišlo v soboto dopoldne do piketiranja nemškega konzulatskega urada. Več sto piketov se je pojavilo, ki so protestirali, ker je Nemčija zasedla Avstrijo. Obenem so protestirali, ker Nemčija grozi obstoju čehoslovaške republike. Policija je pustila demonstrante v miru, ki so se končno mirno razšli.

Andrica na Češkem

The Cleveland Press je poslala znanega pomožnega urednika Mr. Andrica iz Romunske na čehoslovaško, odkoder bo sporočal v Cleveland o tekočih dogodkih.

Želite peč?

Revni družini se odda peč za kuhanje, na plin ali premog. Vprašajte na 6120 Glass Ave.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 66, Mon., March 21, 1938

Plače in draginja

Ne dolgo tega je neko veliko industrijsko podjetje naznanilo, da bo v bodočnosti zvišalo ali znižalo delavske plače v razmerju z obstoječo draginjo življenjskih potrebščin. Cene, kakor se spreminjajo na javni tržnici, od časa do časa objavlja United States Bureau of Labor Statistics.

Nam se zdi, da je ta nastop industrijskega podjetja skrajno nepraktičen, nelogičen in pomenja nekako "zamrznjen plač" ter obenem odkrjuje delavcem pravico, da dobijo pravico do bogastva, ki so ga sami ustvarili. Ni čudno, da je nastalo med delavci skrajno ogorčenje nad dotično odredbo kompanije.

Pa tudi ostala ameriška javnost se je oglasila. Sledila je burna polemika o tem vprašanju, in sam predsednik se je udeležil javne debate potom posebnih izjav. Predsednik je izjavil, da se dejstvo draginje ne sme jemati v poštev, razven kadar se gre za minimalne delavske plače. Draginja ne sme biti nikdar odločilni faktor, kadar se določujejo delavske plače. V vsakem slučaju pa, je dejal predsednik, je treba jemati v poštev nakupovalno moč ameriškega delavca.

Argument draginje pri urejevanju delavskih plač pomenja pa vseeno velik napredek v gospodarskem naziranju sedanje generacije. V preteklih desetletjih se je naraščujoča draginja življenjskih potrebščin od vseh strani pripoznavala kot važen razlog, da se zvišajo delavske plače. Vse delavske organizacije so rabile ta argument. Pa tudi vlada ni zaostajala za delavskimi organizacijami. Končno so bili tudi delodajalci prisiljeni, da so priznali, da čim večja je draginja, višje morajo biti plače, ker sicer delavski in uslužbenci ne morejo kupovati potrebščin.

Tekom svetovne vojne smo imeli v Zedinjenih državah inflacijo, to je, cene so bile silno visoke, pa tudi delavske plače nenavadno visoke. Kmalu po svetovni vojni pa je prišla deflacija, to je, cene so se znižale, in to prilikom so uporabljale stotere ameriške industrije, da so začele zniževati delavske plače, češ, da je tudi vse življenje postalo cenejše.

Mnogi industrijski voditelji v Ameriki še vedno zastopajo načelo, da je draginja dobra podlaga za urejevanje delavskih plač. Oni mislijo, da se morajo dohodki delavca avtomatično spremeniti, ako se spremenijo cene življenjskih potrebščin. Izkušanja pa uči, da delavske plače le počasi napredujejo in se dvigajo in največkrat šele eno leto potem, ko so se dvignile cene življenjskih potrebščin. Če se delavske plače tako ne zvišajo, kot se zvišajo cene življenjskim potrebščinam, tedaj ponehala delavska nakupovalna moč, delavec ne kupuje toliko, kot bi moral, in posledica je, da blago zaostaja, da tovarne prenehajo posloovati in naenkrat se znajdemo v središču gospodarske krize.

Toda industriji imajo še vse drugačne izgovore. Glavni ugovor proti predlogu, da bi bila višina plač vselej odvisna od draginje potrebščin, ki raste in pada, je ta, da ako se to načelo izvaja do svojega naravnega zaključka, ne bi bilo v bodočnosti nobenega napredka v življenjskem standardu ameriškega delavca.

Namreč, ostalo bi za vselej to geslo: kadar bo draginja, bo, recimo, delavec dobil 80 centov na uro, kadar pa draginja preneha, dobi delavec 40 centov na uro. To bi se ribalo od leta do leta, delavec bi nekako otopelo ostal pri svojem delu brez vsakega upanja na boljše bodočnost. Pri tem pa še nastane dvom, če bi bile vse kompanije v resnici pripravljene v doglednem času zvišati delavske plače. Mnoge bi se obotavljale tako dolgo, da bi draginja prenehala, in dočim bi kompanija v omenjenem času dobivala ogromne dobičke, ko bi svoje produkte drago prodajala, pa bi delavci ostali pri starih plačah. Take kompanije same se ne zavedajo, da s tem same sebi uničujejo, kajti končno je delavec izčrpan in ne more več plačevati predmetov, naročila v tovarnah zaostanejo in zopet smo v krizi.

Ameriška federacija dela poudarja "družabne plače." Delavske organizacije so prepričane, da industrije lahko plačujejo visoke plače, kajti pod pogojem pravične razdelitve bogastva bo industrija vedno v polnem obratu, si bo sama sebi ustvarjala bogastvo, poleg tega, da bo ameriški delavec lahko imel dostojno standard življenje.

Kaj pravite?

Ko je Hitler oni dan spal na Dunaju, potem ko je združil Nemčijo in Avstrijo v eno državo, je imel lepe sanje. Sanjalo se mu je, kako bi se postavil, če bi si posadil na glavo avstrijsko cesarsko krono. Kaj se smeje? Če si je posadil Napoleon francosko, zakaj bi si Hitler avstrijske ne.

Oni dan smo poročali, da so ameriški Slovenci nabrali okrog \$700.00 za ambulanco španskim komunistom. To je zelo napačno poročilo. Dozdaj so nabrali natančno \$3.607.60. Če smo zapisali, da je bilo nabranega \$700 za ambulanco, smo s tem mislili, da bo najbrže samo toliko šlo faktično za ambulanco, drugo se pa odšteje za "stroške." No, vsi moramo živeti!

BESEDA IZ NARODA

Ne čakajte do zadnjega

Dne 20. aprila, kakor je bilo že počočano, se vrši koncert priljubljenega pevca g. Antona Šublja in sicer v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Da bo pa vsak, ki kupi vstopnico, obenem imel tudi preskrbljen sedež, zato se prodajajo rezervirani sedeži že vnaprej. In seveda, pri tem je za upoštevati, da kdor si bo pravočasno preskrbel vstopnico, bo imel tudi prostor po svoji želji, ker sedaj si lahko sami izberete, kjer želite sedeti.

Koncert se bo vršil pod pokroviteljstvom vezbalnih krožkov Slovenske ženske zveze, katerih je že osem v Clevelandu, ki štejejo lepo število brhkih deklet. Ti naši krožki so povabili Mr. Šublja, da bi priredil koncert, kar je gospod umetnik radevolje ugodil. To reč, koncert bo v korist naših vezbalnih krožkov in dobiček bo porabljen za veliki piknik, katerega bodo imele te skupine v tem poletju. Mr. Šubelj dobi le del dobička (seveda, koliko bo dobička je pa odvisno od posetnikov), toda pričakuje se lepa udeležba naroda. Bilo je že mnogokrat dokazano, posebno v preteklih par letih, da se mnogo več ljudi zanaša za lepo slovensko pesem in posebno kadar isto proizvajajo tisti, ki se razumejo na lepo petje. Mr. Šubelj ima naravnost očarljiv glas, ki seže globoko v dušo in srce, da človek v resnici uživa istega. Tudi njegov nastop je tako originalno prijazno, da si z njim takoj osvoji popolno pozornost in zanimanje.

Da bo pa program še bolj obširen in pester, bodo nastopili tudi krožki v svojih slokovitih uniformah. Med odmori bo vsak krožek posebej predstavljen, tako, da bo vsak imel svojo polno veljavo in po koncertu bo na odru podana krasna živa slika, pri kateri bodo predstavljeni vsi krožki obenem. To bo nad vse krasen prizor in nekaj popolnoma novega in očarljivega.

Ne morem si misliti, da bi kdo mogel izostati, kdor količ kaj ljubi v resnici lep program in krasno petje. Članice teh krožkov imajo na rokav vstopnice in ako vam iste slučajno ponudijo nikar ne recite, da je še čas, ker s tem si delate samo skrbi, če bo sploh kaj vstopnic kasneje za dobiti. Tukaj podajam naslove načelnice krožkov in ako stanujete v bližini katerih izmed teh se takoj zglasite pri njih in si nabavite sedež.

Krožek št. 10, "Frances Sule Cadets" načelnica: Alice Kapel, 793 E. 156.

Krožek št. 14, "Frances Rupert Cadets" načelnica: Lillian Orazem, 19014 Kildeer Av.

Krožek št. 15, načelnica: Josephine Sever, 3701 E. 77th St.

Krožek št. 25, "St. Vitus Cadets" načelnica: Josephine Perpar, 5809 Prosser Ave.

Krožek št. 41, "Mary Lusin Cadets" načelnica: Frances Dolinar, 1131 E. 177th St.

Krožek št. 47, "Little Flower Cadets" načelnica: Eleanor Hrovat, 3524 E. 82nd St.

Krožek št. 50, "Marie Priland Cadets" načelnica: Frances Kurre, 6509 Schaeffer Av.

Krožek št. 32, načelnica: Mrs. Terezija Zdesar, 20691 Arbor Ave.

Zglasite se lahko tudi pri tajnicah vseh clevelandskih podružnic, ki bodo vam na uslugo.

Apeliram na članstvo SZZ in cenjeno občinstvo, da si takoj preskrbite sedeže. Če to storite, si boste sebi storili

uslugo in posebno boste pa na ta način napolnili navdušenje tistim, ki imajo koncert v oskrbi.

Mr. Šubelj bo podal najlepši spored slovenskih pesmi kar jih je še bilo petih na naših odrih. Vse ljubitelje petja vabimo najljubše, da posetijo Šubljev koncert, ker smo gotovi, da boste rekli: O, ja, bil je lep večer!

V nadi, da bo vsestranski uspeh vas pozdravljam,
Albina Novak
tel. HE 1572

Dopis iz Euclida

Človek bi mislil, da v postnam času ne bo kaj pisati. Vsaj kar se tiče veselice vsi nekam počiva. Zato bi se pa morali malo bolj pobrigati za postne pobožnosti. Tudi kampanja je za katoliško časopisje. Meni je najbolj priljubljen mesečnik Ave Marija in dnevnik Ameriška Domovina. Priporočljiv je tudi katoliški dnevnik Amerikanski Slovenec. Priporočati je kar oba ta dnevnik. Prav lepo bi bilo, če bi katoličani podpirali katoliški tisk, ki nam ne manjka.

Sliši se, da bo nek skrivnostni fant prišel k sv. Kristini na 24. aprila. Tam bodo pirhe in pomaranče sekali. Kdo bo ta fant? Pravijo, da zna tako plesati, kot Uletov fant, ki je prvo nagrado odnesel iz Shore High. Pevec pa da je tak kot Stanley Potokar, ki na radiu poje. In igralec pa tak kot John Globokar; kadar on igra, vse občinstvo v dobro voljo spravi. Pa lep tako, da se vsakemu dekletu dopade.

Kako je velik in kakšne brkice ima, to boste pa drugič zvedeli. Kdor ga hoče videti, naj bo gotovo 24. aprila pri zabavi, ki jo priredi društvo št. 219 KSKJ pri sv. Kristini. Oseba, ki ugane fanta, dobi lepo denarno nagrado. L. Opara je obljubil za priznizek tako, ki je široko, dolgo in visoko. Še mene ima firben in komaj čakam 24. aprila.

J. Intihar

Radio program iz Jugoslavije

Cleveland, O. — Kakor sem že na kratko poročal v Ameriški Domovini o programu iz naše lepe Jugoslavije, hočem danes nekoliko obširneje poročati o tem programu. Mogoče bo enega ali drugega zanimalo kje in kdaj in na kaki valovni dolžini se dobi program.

Vem, da mnogo naših rojakov ima radio aparate. Mnogi veliko boje kot pa jaz. Mogoče da pazijo na program, mogoče je da sploh ne vedo kdaj in kje se ga lahko dobi.

Že 14. novembra lanskega leta sem prvič slučajno dobil program iz Jugoslavije. Ta čas se je oddajal na valovni dolžini 6,106 meg. kar je bilo pa jako težko dobiti. To pa radi ameriških postaj v N. J. W3XAL in Chicago W9XF, kateri sta skoro na istem valu. Vseled tega tudi omenjeni postaji prenehati z oddajanjem, kadar je na istem valu kak tujezemski postaja.

Potem sem skušal ta program še večkrat dobiti, tako 30. novembra in 14. decembra. Pa nisem mogel nič dobiti. Mislim, da nisem mogel nič dobiti.

Potem sem skušal ta program dobiti na istem valu, kakor je na istem valu kak tujezemski postaja.

Potem sem skušal ta program dobiti na istem valu, kakor je na istem valu kak tujezemski postaja.

Potem sem skušal ta program dobiti na istem valu, kakor je na istem valu kak tujezemski postaja.

glas. Iznenaden sem bil! Kaj je bilo? Slišal sem samo konec programa, našo sveto pesem; Naprej zastava slave... Ne morem popisati mojega veselja, ki sem ga občutil takrat. Program sem dobil čisto na drugem valu, ki je veliko bolj in čistejši. Gotov sem bil, da sem dobil direktno iz Beograda. Le žal mi je bilo, da ga nisem poprej dobil. Zaznamoval sem si pa val za drugič.

Težko sem pričakoval dneva 14. januarja letos. Že ob pol sedmih zvečer sem sedel pri radiu in ga uraval natančno na 11,750 1/2. Čakal sem in čakal. Minute so bile dolge ure. Ko je bila ura natančno 7:45, je pa angleška postaja GSD prenehala z oddajanjem in takoj zanjo sem pa zaslišal "horn" petkrat zaporedoma in potem pa: Pozor! Beograd kliče! Potem je pa oglaševalec naznanil spored programa. Program je bil predavanje o uvozu in izvozu, splošno o prometu v državi. Seve, je bila tudi lepa godba in petje, najprej v srbskem, potem v hrvatskem in nazadnje pa v našem milem slovenskem jeziku. Če sem prav razumel, je govoril dr. Drago Marušič, bivši ban dravske banovine.

Otdedaj naprej pa brez vsake težave dobim pravi val čisto lepo in glasno, celo bolje kot postaje v Clevelandu. Kar je pa največjega pomena je, da postaja Beograd oddaja le po poučno predavanje, le po petje in godbo celo uro in pol. Nima pa nesmiselnih oglasov kakor tu v Clevelandu, ki ne slišiš drugega dan za dnem kot žajfa in zopet žajfa, pa lektorija.

Dne 14. marca, točno ob 6:45 zvečer se je zopet zaslišal že znani mi klic. Aha, sem si mislil, te že zopet imam. In v resnici! Ob 6:50 se je oglasil oznanjevalec in v prvih besedah je lepo pozdravil vse brate Jugoslovane, Srbe, Hrvate in Slovence, živeče v Kanadi, v Severni in Južni Ameriki. Potem je oznanil pomen predavanja. Bilo je o Bosni in Hercegovini. Potem je sledil govor ministra šuma i ruda, Bogoljuba Kojundića. Zatem so sledile splošne dnevne vesti iz Jugoslavije. Glede Nemčije se noben govornik ni nič izjavil. Po govoru je sledila lepa pesem "Sta je mladost." Na koncu so zapeli našo nikdar pozabljeni himno: Lepa naša domovina, za nameček pa še: Naprej zastava slave.

Pred kratkim sem bral v Amer. Domovini, da je gospa Mary Strekal dobila prvi program iz Ljubljane in sicer popoldne. Prosil bi jo, če bi bila tako prijazna in mi povedala, na kateri dolžini vala je dobila. Ali na kratkih valovih? Prosim Vas, če ste tako prijazni, sporočite to po časopisu in naznanite dolžino valov, da bomo tudi drugi deležni naše nad vse ljubljene slovenske pesmi.

Dragi rojaki! Ako hočete slišati lepe slovenske pesmi, godbo in zanimiva predavanja iz lepe naše domovine, preskrbite si radio aparat, če ga nimate. Vsi vi pa, ki ste že ali pa boste slišali jugoslovanski program, napišite pismo in oddajte postajo, Beograd, Jugo-slavija — in pri prihodnji oddaji boste slišali zahvalo po radiu za vaše pismo, da so ga prejeli. Pri zadnjem programu je bilo mnogo bratov Srbov in Hrvatov, katerim je bila podana zahvala in le nekaj Slovencev.

Torej dragi rojaki, pišite pisma. Več ko bo dospelo pisem, večje veselje bodo imeli in nam oddajali še lepše in mogoče tudi bolj pogosto programe iz domovine.

Karl Mramor

Iz Collinwooda

Zopet nova smola, kakor vidim iz Jakatove kolone z dne 12. marca. VEDI, Jaka, in cenjeni bralci in bralke Ameriške Domovine, da sem bil trdno uverjen in prepričan na učinek mojega zadnjega dopisa. Mislim sem si, da bom mirno in nemoteno užival svojo vdovsko prostost. Obenem, da sem rešen morečih skrbi in pa blamaže, v katero sem bil zagazil po prizadevanju te salamenske Reple.

Glej ga spaka! Praviš, da si nisem izgovoril kota in da je vsled tega Micka zopet na dlici. Pa zdaj jaz vidim, da sem poleg Micke še jaz zlezal na dlico, na kateri bom moral čakati na ponovno preizkušnjo, da zopet pokažem, koliko moči imam napram dobrotljivi Urši in pa objedljivi Repli. Kaj več slabšega si ne upam reči o njiju.

Kako praviš, Jaka, da me pozovejo na zagovor v Newburg. Bog se me usmili, koliko jih bom moral zopet prestati. Da bi me le milostno sprejeli. Ampak priti takima dvema v stih kot sta U. in R. je huda reč. To vedo le tisti, ki so imeli srečo to videti in opazovati. Ta užitek so dozdej imeli samo v Collinwoodu, kjer je še zdaj toliko smeja, da ga prodajajo na kilometre. Za prodajalno pa ne vem, ker sem se premalo časa tukaj.

Vam Newburžu na svetujem, da ga ni treba prit kupovat, ker če bo sreča z vami, boste imeli priliko pobližje spoznati značaj Reple in Urše, pa Nacle. Torej smeha boste imeli sami dovolj, ne da bi ga bilo treba hodit kupovat sem v Collinwood. Torej vam že naprej svetujem, da se že sedaj pripravite za prvi četrtlet po veliki noči.

Pa naj bo, se bom dal pa vam na ljubo, če že ni drugega izhoda, vjeti še enkrat v mreže in na limanice, ki mi jih bosta nastavili Urša in Repla. Sicer pa Jakatu prav natiho povem, da imam načrt narejen, kako sem bom izmazal. Samo da bi Repla in Urša za to ne zvedeli predčasno.

Torej na svidenje v četrtlet po veliki noči v Newburgu. Do takrat mi bodite pa pozdravljeni vsi skupaj, še posebej pa Repla in Urša, da ne bo kake zamere.

Matevž,
hišni posestnik in vdovec

VAŽNO!

Sreča je čakala Frank Kaste-lia pri seji društva Slovenski dom št. 6 SDZ. Pa ni bil navzoč, zato je na izgubi \$3. France, požuri se in pridi na prihodnjo sejo. Mogoče te sreča počaka in dobil boš \$4. Člane in članice gori omenjenega društva pa opozarjam, da redno prihajajo na sejo, ker se ne bomo tudi drugi deležni naše ve, katerega sreča zadene na prihodnji seji. Ako niste navzoči, niste deležni. Na svidenje na seji 15. aprila.—Tajnik.

— Smrt pod drevesom. V Selnici ob Muri se je pripetila huda nesreča 24 letni posestnikov sin Jožef Gornik in njegove oče sta se domnila, da pojmeta v gozd spravljati posekano drevje k poti. Ker se je oče še nekaj zadržal v hlevu, je šel sin naprej in se kar sam spravil na delo, in sicer je hotel najprej spodnesti težak hrast, ki je na strmem pobočju posekan obvisel na drugem drevesu. Ko je to deblo z dolgim vzvodom dvigal, je drevo res padlo, pri tem pa je padel tudi Gornik tako nesrečno, da ga je deblo pritisnilo ob tla. Ko je prišel v gozd oče, je našel sina že nezvestnega. Zdravnik mu ni mogel več pomagati in je nesrečnež kmalu izdihnil.

KIRSTEN FLAGSTAD

Ena najboljših sopranistinj pri Metropolitan operi je gotovo Kirsten Flagstad, ki bo prinesla tudi v Cleveland svoj srebreno čisti glas k opernim predstavam, ki se vrše v Clevelandu od 4. do 9. aprila. Nastopila bo v "Tristan und Isolde." V tej operi nastopi v torek 5. aprila v "Tannhauser." Vstopnice za te operne predstave se že lahko dobe v loby Union Trust banke, 9. cesta in Euclid Ave.

Če verjamele al' pa ne

To-le sem dobil v krošnji na zadnji ribniški veselici in ni naprek.

Ribničana je zelo vest pekla in sam sebi se je zdel velik grešnik. Zato je mislil, da domači gospod nimajo dovolj moči, da bi mu mogli dati odvezo, da bi zopet zadobil mir in dopadajenje, zato je sklenil, da gre naravnost v Ljubljano do škofa.

Ko pride v škofijo, vidi mladega gospoda, ki ga prijazno nagovori:

"No, oca, kaj boste pa vi povedali?"

"Desti imam za povedati, pa vam ne bom, ker se mi zdite še premladi. Ali so škof doma?"

"Aha, doma so."

"Dajte no, hitro jih pokličite, da mi bo prej odjenjalo."

Gospod pelje Ribničana k škofu in ta ga prijazno sprejme in vpraša po njegovi želji.

"Vejo, gospod škof, jaz sem strašno velik grešnik. Noben drug na svetu mi ne more pomagati kot vi, tako bi rekel. Dajte, spovejte me."

"No, to se pa lahko zgodi. Kar v spovednico pojdite in me tam počakajte, bom takoj prišel."

In res, naš Urban se napoti v spovednico in tam obuja kes, da se je kar spovednica tresla. Kmalu pridejo škof in spoved se začne.

"Ne vem, kje bi začel," reče Urban, "tak grešnik sem, da se sam sebi smilim."

"No, kar lepo po vrsti povejte, bomo že videli," ga tolažijo škof.

"Veste, sam ne vem, kaj me je zmotilo, menda me je sama pošajna motila, da sem šel in kušnil nekovo punčaro," začne Urban.

"Koliko je bila pa stara?"

"Kaj bi rekel, saj ne vem prav natančno. Ne bom se pa zlagal, če rečem, da je dve leti mlajša od mene in jaz jih bom o svetem Jurju osemdeset."

"Ampak zdaj pride pa še najhujše, zdaj pa res ne vem, kako bi začel."

"No, oče, kar povejte, zato sva pa tukaj."

"Pa naj bo, enkrat mora tako ali tako na dan. Veste, bom prav natiho povedal — Ribničan sem."

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po namikom tiskarstva K. Mays

"Mi na misel ne bo prišlo! Morebiti vas prav paz lahko rešim in vam pomagam, da uide tistemu Miriditu!"

"Kako pa bi to naredil?"

"Poznam deželo tod. Vodil bi vas tako, da vas Miridit gotovo ne dobi, čez travnike in po odprtem svetu, kjer se ne more skriti. Pozneje pa pride mo itak na široko Ovčje polje, ki leži južnovzhodno od Skoplja in sega do Velesa. Tam zidajo novo železnico, tam vam ne more blizu. In če vam je prav, ostanem še tudi za Skopljem pri vas."

"Zelo nas bo veselilo. Vidim, da si mnogo potoval." "Le po domačih krajih. Te pa dobro poznam."

"Mi smo seveda tod tuji in ne poznamo ne krajev ne ljudi. Pa čul sem spotoma o nekem človeku, ki mu pravijo Žuti. Kdo pa je tista človek?" "Pritlikavi krojaček je dvignil obrvi in skrivnostno dejal: "Zloglasen ropar je!"

In boječe se je ozrl in nadaljeval:

"Ni dobro o njem govoriti. Povsod ima svoje ljudi. Za vsakim drevesom utegne kateri stati."

"Torej je Žuti poveljnik roparjev?"

"Da."

"In njegovi zavezniki so številni?"

"Povsod ima zveze, v vsaki vasi, v vsakem mestu. Najvišji kadi in najpobožnejši imam — mohamedanski duhovnik — utegne biti njegov zaveznik."

"Pa mu ni priti do živga?"

"Ne. Postava mu ne more nič. Nisem sicer učenik korana in njegovih razlag, pa čul sem, da so naše postave nejasne in mnogoznačne, da več škodujejo ko koristijo. Vsak sodnik lahko tako postavijo obrne in razlaga po svoje."

"Žal je le prerisi!"

"In kako je šele, če se nihče ne briga za postavo —! In tako je pri nas. Misli na naše Albance, na Arnaute, Škipetarije, Miridite in na druga naša plemena! Vsako pleme ima svoje postave, svoje pravo, svoje navade. In taka dežela je pravo torišče za človeka, kakor je Žuti. Smeje se padašahu in njegovim uradnikom, kadijem, oblastim, policiji in celo vojaštvu! Nihče mu ne more nič. Vsaka vas si je v laheh s sosedi. Večna vojska je med njimi, tatvine, umori, krvne osvete so na dnevnem redu —. Tisti zmaga, ki je večji zločin, večji nasilnež!"

Ampak, effendi," je pridjal ponižno, "ničesar nisem rekel, prav ničesar! Revez sem in ne maram biti še večji revež!"

"Se bojiš, da bi te izdal?"

"Ne! Preplemenit si! Pa drevesa imajo ušesa in zrak tudi!"

"V drugih deželah bi pač ne bilo tako!"

"Ali po drugod ni roparjev?"

"So, pa redki. In ne gospodarijo dolgo. Postava je v tistih deželah dovolj močna, da užene take ljudi."

"O, zvijača je močnejša ko postava!"

"Zvijačo je treba premagati z zvijačo! Pri nas ni noben zločinec tako zvit, da bi mu ne bil kos še bolj zvit policist. Če bi prišel tak policist k vam, bi kmalu ugnal Žutega."

"Kaj še! Žuti bi prej zvedel za njega, ko on za Žutega. In potem —?"

V krojačevem glasu je bilo nekaj, česar se nisem prej čul pri njem. Poudarek, prikrito roganje, posmehljivost —. Pa morebiti sem se zmotil.

"No, policist bi bil seveda izgubljen. Pa prišli bi drugi."

"Ti bi tudi izginili! Je že

tako pri nas, da Žutemu ni mogče priti do živga. Najbolje je, da se ne govori o njem. Tudi mi ga rajši pustimo pri miru! Revez sem, pa me je, le strah, če mislim na njega. Po parah si služim denar, ne nabere se mnogo. Pa prihranil sem si nekaj piastrov za čudo delnika, ki me bo zdravil. In če me tisti ropar napade in mi vzame moje siromašne prihranke, bi niti za zdravila ne imel —."

"Praviš, da poznaš svet onstran Totevega?"

"Da."

"In Šar planino tudi?"

"Seveda. Tam sem doma."

"Pravijo, da stoji za Tetovim v Šar planini znamenit in zanimiv han —. Ali veš za njega?"

"Kako mu je ime?"

"Ne spominjam se več prav. Pa zdi se mi, da je beseda Kara poleg."

Bistro sem ga pogledal. V njegovih očeh se je zablistalo, naglo in plamenito. Pa koj so spet gledale njegove oči krotko in skromno.

"Kara —??" je ugal.

"Hm —! kako bi se naj ime glasilo —. Če bi povedal celo ime, bi ti morebiti lahko ustregel s točnejšimi podatki —."

"Morebiti pa se še spominam na tisto ime. Kara —??"

Halef, tudi ti si čul tisto ime. Se ga spominjaš?"

Halef me je dobro razumel. "Karanorman misliš?"

"Da, da, Karanorman! Tako je bilo!"

Poznaš tisti kraj, Afrit?"

Razmišljal je, vsaj zdelo se je tako, in po kratkem molku dejal:

"Da, vem, kaj misliš! Toda Karanorman ni han, le razvalina je. Živa duša ne stanuje v njej. Prej kedaj pred stoletji, je bil velik karawanseraj, pozneje karaul — stražni stolp —, sedaj pa je razvalina."

Kaj so ti pravili o tistem hanu?"

"Da tam živi Žuti."

Po obrazu mu je zadrhtelo, kot da mora nekaj siloma premagovati. Kaj —? Smeh —? Roganje —?

In koj se mu je obraz spet pomiril, krotko kakor po navadi je menil:

"Mislim, da so te potegnili!"

"Misliš?"

"Da. Poznam razvalino zelo dobro. Bil sem v njej po dnevi in tudi ponoči, pa nikdar nisem videl kaj sumljivega. Razvalina je zapuščena. Tudi v okolici nihče nič ne ve o Žutem. Trdil bi, da prav tam ljudje manj govorijo o Žutem ko po drugod."

"V domačem kraju pač ne bo vznemirjal ljudstva s svojim zloglasnim imenom!"

"Mogoče. Vidim, effendi, da si premeten človek in da pogledaš stvari do dna! Pa to utegne biti usodno za tebe!"

"Zakaj?"

"Sumim, da iščeš Žutega —."

"Kako moreš kaj takega sumiti?"

"Vse tvoje obnašanje in govorjenje kaže na to."

"Čuj, opažam, da tudi tvoja bistroumnost ni samo od večeraj! In to utegne biti tudi za tebe usodno!"

"Šališ se! Reven krojaček sem, ti pa, tako sem čul, že tedne sem preganjal Žutove ljudi in jih še misliš preganjati. Veš, kaj si? Policist, tajni policist, eden tistih, ki si prej o njih govoril!"

"Nisem!"

"Pa se mi le zdi! Misliš, da boš našel Žutega v Karanorman hanu? Niti prišel ne boš do Karanorman hana!"

"Zakaj ne?"

(Dalje prihodnjič.)

1938	MAR	1938
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

APRIL

3.—Pevski zbor Sloga, pomladanski koncert v S. N. Domu.

10.—Jugoslovanski pasionski klub, Pasiona igra v avditoriju S. N. Doma.

17.—Koncert mladinskega pevskega zbora "Kanački" v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

17.—Slovenska mladinska šola SND, prireditev ob zaključku šolskega leta v avditoriju S. N. Doma.

23.—Baseball klub društva Mir št. 10 SDZ, ples v S. N. Domu na 80. cesti.

23.—23d Ward Democratic Club, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

23.—Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ priredi velik ples v Slovenskem domu na Holmes Ave.

24.—Združeni Slovenci na Jutrovem priredijo igro v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

24.—Društvo sv. Kristine št. 219 KSKJ priredi plesno veselico ob priliki 11-letnice društva.

24.—Dramsko društvo Abrašević, predstava in ples v avditoriju S. N. Doma.

24.—Koncert društva Planina v S. N. Domu v Maple Hts.

30.—Slovenska ženska Zveza, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

30.—Društvo Ložka Dolina, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

MAJ

1.—Prireditev ob zaključku šolske sezone šole S. N. D. v avditoriju Doma na St. Clair Ave.

1.—Pevsko društvo Lira priredi spevoigro v šolski dvorani sv. Vida.

1.—Zbor Slovan priredi koncert v Društenem domu na Recher Ave.

1.—Društvo sv. Štefana št. 224 KSKJ priredi plesno veselico v šolski dvorani sv. Pavla na 40. cesti in St. Clair Ave.

1.—Koncert pevskega zbora "Cvet" v dvorani na Prince Ave.

1.—Društvo Pioneers HBZ, prireditev v obeh dvoranah S. N. Doma.

1.—Podružnica št. 10 SZZ priredi Materinsko proslavo v obeh dvoranah Slovenskega doma na Holmes Ave.

6.—Društvo sv. Jožefa priredi

di godbeni koncert v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

7.—Častna straža SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

8.—Ilirija Junior High pevski zbor priredi koncert v počast materam v Slovenskem domu na Holmes Ave.

8.—KSKJ Ohio Boosters kegljaška liga, plesna veselica v S. N. Domu.

8.—Mladinski pevski zbor "Črički" priredi spomladanski koncert in materinsko proslavo v S. N. Domu na 80. cesti.

8.—Podružnica št. 41 SZZ obhaja osmo obletnico in materinsko proslavo v S. D. Domu na Waterloo Rd.

8.—Mladinski pevski zbor Škrjančki priredi Materinsko proslavo v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

14.—Podružnica št. 47 SZZ priredi Materinsko proslavo v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

14.—15.—Jugoslovanski kulturni vrt, prireditev v avditoriju in spodnji dvorani S. N. Doma.

15.—Slovesno praznovanje desetletnice Slovenske delavske dvorane na Prince Ave.

21.—Društvo Marije Magdalene št. 162 KSKJ priredi plesno veselico v Knausovi dvorani.

21.—White Motor Union Local 32, ples v avditoriju S. N. Doma.

22.—Pevsko društvo Lira priredi spevoigro v šolski dvorani sv. Vida.

22.—Pevski zbor društva Zvon priredi pomladanski koncert v S. N. Domu na 80. cesti.

28.—Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ obhaja 25-letnico obstanka in avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

28., 29., 30.—Prireditev novega Slovenskega doma v Euclidu v domovih prostorih.

28., 29., 30.—Praznovanje 11-letnice obstanka skupnih društev fare sv. Vida, na prostorih stare cerkve na Norwood Rd. in Glass Ave.

29.—Mladinski pevski zbor Kraljički v Maple Heights priredi koncert v S. N. Domu, Maple Heights.

29.—Društvo sv. Ane št. 150 KSKJ praznuje 25-letnico društva v S. N. Domu na 80. cesti.

JUNIJ

5.—Desetletnica podružnice št. 21 SZZ v Jugoslovanskem narodnem domu v West Parku.

5.—Društvo sv. Vida št. 25 KSKJ, piknik na Pintarjevi farmi.

5.—Bliss Coal Co. ima piknik na Stuškovi prostorih v Wickliffe, O.

12.—Piknik Slovenske mladinske šole SND na Močilnikarjevi farmi.

12.—Pevsko društvo Zvon priredi letni piknik na prostori Maple Gardens.

12.—Društvo sv. Križa št. 214 KSKJ priredi piknik pri Zornu na Bradley Rd.

12.—Slovenska godba Bled priredi izlet na Stuškovo farmo v Wickliffe, O.

19.—Društvo "Zdrženi bratje" št. 26 SSPZ priredi piknik na Stuškovi farmi v Wickliffe.

19.—Društvo Na Jutrovem št. 477 SNPJ, piknik pri Joseph Zornu na Bradley Rd.

26.—Podružnica št. 49 SZZ ima piknik na Stuškovi farmi v Wickliffe.

JULIJ

3.—Društvo Danica št. 34 SDZ ima piknik na Joe Zorn prostorih na Bradley Rd.

3.—Piknik Mladinskega pevskega zbora Slavčki na Stuškovi farmi v Wickliffe, O.

10.—Zadružni piknik na Močilnikarjevi farmi, ali piknik Slovenske zadružne zveze.

10.—Piknik mladinskega pevskega zbora Kanački na Zornovi farmi.

10.—Pevski zbor Sloga priredi izlet na Stuškove farme v Wickliffe.

17.—Zbor Slovan ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

17.—Društvo Vrtec št. 11 SSPZ ima piknik na Stuškovi farmi v Wickliffe.

24.—Klub slovenskih groceristov in mesarjev ima piknik na Pintarjevi farmi.

24.—Društvo Brooklynski Slovenci št. 48 SDZ priredi piknik na Zornovih prostorih na Bradley Rd.

24.—Društvo Washington št. 32 SZS ima piknik na Stuškovi farmi v Wickliffe, O.

31.—Piknik skupnik društev fare sv. Vida na Pintarjevi farmi.

31.—Piknik skupnih društev fare sv. Lovrenca na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

AVGUST

7.—Piknik župnije Marije Vnebovzete na Močilnikarjevi farmi.

SEPTEMBER

10.—Društvo Clairwoods št. 40 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

11.—Samostojna Zarja, 10-letnica, opera v avditoriju S. N. Doma.

12.—Pričetek konvencije S. D. Zveze v avditoriju S. N. Doma.

18.—Veliki koncert Združenih mladinskih pevskih zborov v S. N. Domu na St. Clair Ave.

21.—Društvo Martha Washington št. 38 SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

OKTOBER

1.—Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

15.—Častna straža SDZ ima plesno veselico v avditoriju S. N. Doma.

23.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert v avditoriju S. N. Doma.

22.—23d Ward Democratic Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

29.—Društvo Carniola Tent 1288 TM, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

30.—Jesenski koncert pevskega društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

30.—25-letnica Slovenske zadružne zveze v Slovenskem domu na Holmes Ave.; program popoldne in zvečer.

NOVEMBER

5.—Društvo sv. Cirila in Me-

toda št. 18 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

12.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

13.—Samostojni pevski zbor Zarja, opera in ples v avditoriju S. N. Doma.

19.—Carniola Hive št. 493 TM, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

20.—Podružnica št. 25 SZZ priredi ples in igro ob priliki desetletnice obstanka. Prireditev se vrši v S. N. Domu na St. Clair Ave.

DECEMBER

17.—Društvo Svobodomiselnice Slovenke št. 2 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

31.—Društvo Zvon priredi zabavni večer v S. N. Domu na 80. cesti.

IZ PRIMORJA

—Trst. — Umrli so: Zubar vd. Susel Lucija. Čibež Antonija in Struja Josip.

—Trst. — V fašističnih organizacijah so odpravili onikanje (dare del Lei). Odslej bodo predpostavljene samo vikali, a med sabo se bodo "cemerati" tikali. Pravijo, da je to bolj rimljansko.

—Trst. — V prosti luki se je težje poškodoval pri padcu z voza 34 letni Vouk Josip iz Rocola.

—Tržič. — V Selcah je v neki gostilni nenadoma umrl za srčno kapijo Ivan Kovačič iz Modrej pri Sv. Luciji.

—V Trstu je umrl Jože Pertot, učitelj in bivši dež. poslanec. Ob ogromni udeležbi vseh naših slojev iz Trsta, okolice in bližnjega Krassa, so položili minuli teden k večnemu počitku 80-letnega učitelja Jožeta Pertota iz Rojana. Številni krasni venci pri veličanstvenem pogrebu so tudi pričali kako splošno priljubljen in spoštovan je bil pokojnik v domačih vrstah. Jože Pertot se je rodil Barkovljah, a učiteljeval je dolgo vrsto let v Bazovici, kjer je dosegal največje uspehe v vzgoji mladine in vodil vzoren šolski vrt z meteorološko postajo; tam je ustanovil še pred 40 leti prvotno "Gospodarsko društvo" in sloveče pevsko društvo "Lipa." Skupno z vnetimi tovariši so si učitelji ustanovili svojo strokovno tržaško učiteljsko društvo, ki se je pod predpresdnštvom nepozabnega Štefana Ferluga lepo razvilo v važen in krepak kulturni faktor našega primorskega preporoda. Poleg vsega je deloval pokojnik marljivo in uspešno pri slovenski tržaški "Kmetijski družbi" preko vseh 40 let njene plodonosnega obstanka. In tu je zlasti on kot izkušen strokovnjak vinogradištva znal izdatno pomagati našim "marderjarjem" z nasvetom, vzgledom in podukom ob času težke krize prenovljenja okoličanskih vinogradov radi vrtnes uši. A njegovo in nesebično delovanje mu je hvaležni narod očito priznal na ta način, da ga je ob enem s tov. Štefanom Ferlugo leta 1909 prav plebiscitarno proglasil za svojega zastopnika v mestni svet in deželni zbor tržaški, ko je namreč bilo prvokrat na podlagi programa političnega društva "Edinost" izvoljenih v tržaški okolici vseh 12 naših poslancev. Ali ta čast pok. Pertotu ni bila lahko breme, ker je vestno opravljal tudi to svojo narodno dolžnost in je moral po dolgih sejah se pogostoma zadržati do kasno v noč in potem sam se vračati domov na svoje posestvo visoko nad Rojanom. To po očetu podedovano lepo gospodarstvo je zadelo ob balkanski vojni zgodovinsko ime škadarskega "Tarabosa" in je slovelo daleč na okoli po svoji pristni slovenski gostoljubnosti. Do pred krat-

kim je ostal Jože Pertot čil, zdrav in vedno dobro razpoložen kljub svoji visoki starosti. Le hudo je potrla dobrega očeta izguba dveh hčera, soproge dr. Kisića in soproge dr. Fornazarića, ki sta preminuli v kratkem času. S svojim neutrudnim delom in stremiljenjem zapuščala skromni Jože Pertot širom ožje domovine najčastnejši spomin.

DNEVNE VESTI

Mehika je zasegla last petrolejnih družb

Mexico City, 19. marca. Predsednik mehikanske republike je zasegel vse premoženje in lastnino ameriških petrolejnih družb v Mehiki v namenu, da nastane konec ostremu sporu, ki je nastal med kompanijami in delavci, ne da bi se dosegel kak uspeh. Kot je izjavil predsednik Cardenas namerava mehikanska vlada nacionalizirati petrolejna polja in jih operirati v imenu vlade, potem ko dobijo sedanji lastniki primerno odškodnino.

Načelnik nemških fašistov bil skoro linčan

Pittsburgh, 19. marca. Vse policijske rezerve tega mesta so morale večerj nastopiti, da so rešile Wilhelma Kunze, ki je načelnik German-American Bund-a, nemške fašistovske organizacije v Ameriki. Ljudje so zvedeli, kjer imajo fašisti svoj shod, pa so pridrveli pred hišo in razbili več vrat ter zahtevali, da pride Kunze ven in se bori za svoje življenje. Nemški fašisti so nameravali sklicati za danes večji shod v Pittsburghu. Shod je bil odpovedan. Policija, ki je sinoči nastopila, je tekom nekaj minut razgnala nemirno množico.

Krave ni varno molzti z električnim strojem

Zamenjana sinova

FRANCOSKI ROMAN

"Torej, grof," reče sodnik, "vi priznavate, da je bil Noel Gerdy otrok vašega pravega zakona, in da samo on je upravičen, da nosi vaš naslov?"

"Da, gospod. Gorje! Ko se mi je moj načrt posrečil sem bil vesel kot bi došel v nebo. Doživel sem briljantno zmago. Bil sem skoro pijan od dejstva da bo otrok Valerije bival poleg mene. Pozabil sem na vse drugo. Ideja, da bo on nosil moje ime, da bo podedoval vse moje premoženje v škodo drugega, me je navdajala z največjo radostjo. Onega drugega sem sovražil. Niti pogledati ga nisem hotel. Ne vem, če sem ga en samkrat objel."

"Valerija, ki je bila tako dobro z menoj, me je celo karala radi tega."

"Ena sama stvar je povzročala, da nisem mogel do polne sreče. Grofinja de Commarin je oboževala onega, o katerem je mislila, da je njen sin. Neprestano ga je pestovala. Mislite, koliko sem trpel, ko sem videl mojo ženo, kakor siplje poljube in kako boža otroka moje prilice!"

"Storil sem vse, da ni prevečkrat prišel v njeno družbo, in ona, sirota, ki ni razumela, kaj se godi v meni, je mislila, da držim otroka proč od nje, da ga ne bi božala. In umrla je v tej misli, gospod, zastrupljena od ideje, katero sem pravkar omenil. Umrla je od žalosti, toda kot svetnica, brez pritožbe, brez mrmranja; v svojih prsih je nosila odpuščenje."

Dasi ravno se je Daburonu zelo mudilo, pa nikakor ni hotel prekiniti grofa, pač pa ga je nasprotil, naj kratko omeni vsa dejstva v tem slučaju. Vedel je, da drži grofa pri zavesti le mrzličavost in da lahko vsak čas pade v omedlevico. Bal se je, da če bi ga za trenutek ustavil, da grof ne bi imel več dovolj moči, da bi znova začel pripovedovati.

"Za njo," nadaljuje grof, "nisem potočil nobene solze. Kaj mi je bila ona v življenju? Vzrok žalosti in kesanja. Toda božja pravica se je poslužila strašnega maščevanja še prej kot sodnija. Nekega dne sem dobil svarilo, da me je Valerija prekanila in da mi že dolgo več ni zvesta. Sprva nisem mogel verjeti, zdlo se mi je nemogoče. Raje bi dvomil nad samim seboj kot nad njo. Vzel sem jo iz podstre-

šja, kjer je delala šestnajst ur na dan, da je zaslužila trideset vinarjev; vse, kar je imela, je dolgovala meni. Vse je šlo zadnje čase tako gladko naprej, da se mi je zdela njena nezvestoba nemogoča. Niti ljubosumen nisem mogel postati. Kljub temu sem pa začel poizvedovati. Opazoval sem jo, da, celo vohuna sem najel za njo. Povedali so mi resnico. Nesrečno dekle je imelo ljubimca, s katerim je živela že skoro deset let! Bil je neki kavalerijski častnik. V njeno hišo je prihajal z največjo opreznostjo, in navadno je jemal slovo ob polnoči, toda večsah je prišel in ostal pri njej vso noč, nakar je šele zjutraj odšel. Ker je bil v bližini Pariza je lahko večkrat dobil dopust. In tekotem teh dopustov je ostajal po več dni pri njej, ne da bi se sploh kje prikazal. Nekega večera mi javi moj ovaduh, da se nahaja on pri njej. Odhitel sem nemudoma tja. Moja navzočnost je nikakor ni presenetila. Sprejela me je kot običajno in se mi z rokami ovila okoli vratu. Že sem mislil, da me je moj vohun nalagal. Že sem ji hotel vse povedati, ko zazrem na glasovirju moško rokavico, tako kot jo navadno nosijo častniki. Ker nisem želel imeti sitnih prizorov, in ker nisem vedel, kako daleč bi me moja jeza zapeljala, sem se brez besede posovilo. Od tedaj je nisem nikdar več videl. Pisala mi je, toda njenih pisem nisem odprl. Skušala je s silo priti k meni, toda zaman! Moji služabniki so imeli stroga navodila."

Ali je mogoče, da je to isti grof de Commarin, slaven radi svoje ošabne hladnokrvnosti, radi svoje rezerviranosti, ki je sedaj govoril na ta način, ki je odpiral brez sramu pred sodnikom vse svoje preteklo življenje?

Nahajal se je v onem obupnem položaju, ko se človek bliža blaznosti, ko nas zapusti vsak zdrav razum, ko moramo dobiti izhod strastnih čustev, ki plovejo v notranjosti.

Kaj so brigale sodnika te tajnosti, katere je grof tako dolga leta nosil v svojem srcu. "Nikakor ne morem opisati," nadaljuje grof, "čustev, ki so me tedaj trpinčile. Na to žensko sem bil privezan s srčnimi vezmi. Bila je kot del mene samega. Ko sem se ločil od nje, se mi je zdelo, kot da sem si odtrgal kos lastnega telesa. Preklinjal sem jo in obenem želel jo zopet videti in pritisniti k sebi. Sovražil sem jo, toda obenem ljubil. In vse do danes sem obdržal njeno sliko v svoji duši. Nikdar je ne morem pozabiti. Njena zguba mi ni prinesla nobene tolažbe. In to še ni vse; glede Alberta so se začeli pojavljati strašni dvomi. Ali sem bil jaz v resnici njegov oče? Ali morete misliti, gospod, kako silno sem trpel, ko sem govoril sam s seboj; mogoče sem žrtvoval lastnega otroka za otroka kakega tujca! Pri tej misli sem zasovražil vso mladost. Pri takih mislih sem nekajkrat že nameraval ubiti Alberta! Toda kmalu sem se naučil krotiti svoje strasti, dasi se mi popolnoma ni posrečilo. Albert, gospod, je bil najboljši sin, kljub temu pa je bila med nama nekaka ledena meja, katere si Albert nikdar ni mogel raztolmačiti. Že večkrat sem nameraval sam iti na sodnijo, kjer bi vse priznal in

zahteval svojega postavnega otroka, toda stan mi je to vselej preprečil. Sklonil sem glavo pred škandalom. Bal sem se sramote in posmehovanja, ki bi sledilo, a končno je vendar vse prišlo na dan."

Glas starega gospoda je umolknil po teh besedah. Pokril si je obraz z obema rokama. Dve težki solzi sta tiho tonile po njegovih gubancastih licih.

Medtem so se pa sodnijska vrata napol odprla in pokazal se je obraz dolgega sodnijskega pisarja.

Daburon mu namigne, da vstopi, potem se pa obrne proti grofu de Commarinu in reče z mehkim glasom:

"Gospod, v obeh neba kot v očeh človeške družbe, ste zakrivali silen zločin, in kot vidite so posledice strašne. Vaša dolžnost je, da poravnate svoj greh, kot je pač v vaši moči."

"Tak je tudi moj namen, gospod, ali kot bi rekel, moja najdražja želja."

"Gotovo me razumete," nadaljuje Daburon.

"Da, gospod," odvrne starec, "dobro vas razumem."

Mogoče vam bo služilo v tolažbo," pristavi še sodnik, "ko čujete, da je Noel Gerdy vreden vsega spoštovanja glede visokega stališča, katerega mu nameravate vrniti. Gotovo boste priznali, da je njegov značaj toliko več vreden, ker se je vzgajal po svojem lastnem prizadevanju. On je mož odličnega talenta, boljši in bolj vreden kot kdorkoli, kar jih poznam. Imeli boste sina, ki je vreden vaših prednikov. In nihče v vaši družini ne bo obžaloval, gospod, da vikomt Albert ni Commarin."

"Ne, ne," odvrne hitro grof, "pravi Commarin bi že umrl. Kri vse opere."

Ta grofova opazka je povzročila globoko razmišljanje v sodniku.

"Gospod," reče Daburon, "ali ste prepričani o krivdi svojega sina?"

De Commarin sodnika začuden pogleda.

"V Pariz sem došel šele včeraj dopoldne," odvrne Commarin, "in neznano mi je vse,

kar se je tu vršilo. Vem le toliko, da radi malenkosti moža kot je Albert prav gotovo ni bilo zaprli. Če ste ga dali za prejeti, tedaj imate brez dvoma proti njemu nekaj več kot sumničenje — mogoče imate pozitivne dokaze."

Daburon se vgrizne v ustnice in za trenutek ni mogel zakriti svoje nevolje. Zanimaril je svojo običajno opreznost, prehitro je govoril. Bil je mnenja, da je grof ves iz sebe. Vsa njegova spretnost ni mogla popraviti narejene napake.

To izpraševanje, od katerega je toliko pričakoval, lahko ovzrže vse njegove načrte. Priča, katero je zapustila opreznost, ni več zanesljiva priča. Trese se, da ne bi sama sebe izdala in obenem se obotavlja pri odgovorih.

Ali je grof sploh kaj vedel o zločinu v Jonchere ali ne? Take in enake misli so rojile Daburonu po glavi.

"Gospod," začne sodnik sedaj s strogim glasom, "kdaj so vas obvestili, da je vaša tajnost odkrita?"

"Sinoči, in sicer mi je Albert sam povedal. Pripovedoval mi je to žalostno zgodbo, zaeno o nekem dejanju, katerega si pa ne morem raztolmačiti, razven —"

Grof nagloma prekine govor, kot da bi se domislil, da je nemogoče, kar je samo slutil.

"Razven? —" hitro vpraša sodnik.

"Gospod," reče grof, ne da bi direktno odgovoril, "Albert bo junak, ako ne bo zločinec." "Ah!" reče hitro sodnik, "ali imate torej vzrok, da ga smatrate nedolžnim?"

Glas Daburona je bil skoro škodoželjen. Grof se vzravna in reče:

"Jaz ne morem niti obsojati niti proglašati nedolžnim. Čutim le, da je moja dolžnost spraviti jasno pravico na dan."

"Grom in strela," reče Daburon sam sebi, "že zopet sem ga razžalil! Ali naj na ta način vršim svoje dolžnosti, da delam napako za napako?"

"Dejstva so sledeča," reče grof. "Ko je Albert sinoči pripovedoval o teh prokletih pis-mih, mi je začel nastavljal past, da bi odkril resnico, kaj-

ti še vedno je dvomil, ker mu Noel ni izročil vseh pisem. Med nama je nastal živahen pome-nek. Albert je izjavil, da se rad umakne Noelu. Jaz pa sem sklenil, da naj me velja kar hoče, da se raje pobotam. Albert mi je kljuboval. Vsa moja prizadevanja, da ga spre-obrnem k mojemu naziranjju, so bila zaman. Odločno je za-trjeval, da se kljub mojim prošnjam umakne. Rekel je, da bo zadovoljen, ako prejme od mene malenkostno odškod-nino. Zopet sem ga skušal oma-jati, ko sem namignil, da bo s tem razdrta tudi njegova po-roka, po kateri je zadnje dve leti tako goreče hrepenel. Od-govoril mi je, da se lahko za-nesse na vztrajnost svoje za-ročnice, gospodične d'Ar-lan-ges."

To ime je padlo kot strela z jasnega neba nad preiskoval-nega sodnika. Padel je skoro nazaj v naslonjač.

Zdlo se mu je, da je ves njegov obraz zardel, kar je hotel zakriti s tem, da je po-tenil z mize šop listin in si z njimi zakril obraz, kot bi ho-tel natančno besediti neka-tere stavke.

Sedaj mu je šele postalo ja-sno, kako težavno nalogo ima pred seboj. Že je čutil, da bo zakrivil strašno napako. Zakaj neki je prevzel to obravnavo? Ali ni mogel preiskovanja iz-ročiti drugemu sodniku? Ali je res mislil, da ostane lahko nepristranski?

Z največjim veseljem bi po-klical drugega sodnika, ki naj nadaljuje z zaslišanjem grofa, toda ali sme ali more to stori-ti? Njegova vest mu je pripo-vedovala, da bi s tem zakrivil še večjo napako.

"Gospod," reče končno, "sen-timent, kot ga je pokazal vi-komt je v resnici lep, brez dvo-ma. Toda ali ni govoril z va-mi o vdovi Lerouge?"

"Da," odvrne grof, ki je nenadoma postal bolj živahen, kot bi se spomnil na nekaj, če-sar prej ni opazil, "da, seve-da."

"Potrebno bo, grof," nada-ljuje sodnik, "da natančno po-povivate vse, kar se je pripetilo med vami in med njim. Ape-lirajte na vaš spomin, in po-

trudite se, da mi podaste be-sede, katere je rabil vaš sin."

Grof de Commarin je brez vsake težave ubogal. Za trenu-tek se ga je polotila zdrava reakcija. Njegova kri, vzne-mirjena z obširnimi zasliša-njem, je začela zopet redno krožiti. Možgani so se mu oh-ladili.

Na čudovito jasen način so se pojavili pred njim vsi pri-zori od sinoči, do najmanjše podrobnosti. Albertove besede so zopet donele po njegovih ušesih. Vse se je natančno vr-telo pred njegovimi očmi.

Grof je pripovedoval in go-voril, jasno in odločno, in Da-buron je začutil, da je Albert res kriv.

Sodnik je vzel za zlo na-pram Albertu vse ono, kar je

dan prej izzvalo občudovanje grofa napram Albertu.

"Kakšen čudovit igravec," misli sodnik. "Tabaret mora videti v dno duše. Ne samo, da je mladi vikomt predzren, pač pa tudi zviti in lokav. Saj je čudež, da se nam je posrečilo potegniti mu krinko z obraza! Kako čudovito natančno je vse že naprej odredil in premislil! Niti ena beseda ni bila brez namena izgovorjena! Kako je bil natančen za najmanjšo podrobnost! Nikjer se ni vjel, da celo svoje zaročnice ni za-pustil. Ali je v resnici toza-devno obvestil tudi Klarico? Če se vrnem k njej, jo vpra-šam o tej stvari. Ubogi otrok!"

(Dalje prihodnjič.)

V glavi 13 letnega Jacka Granta iz Stockbridge, Gal je slišati nekako tiktakanje, podobno tiktakanju ure, ki jo fant drži v roki. Včasih je to tako močno, da fant niti spati ne more. Zdravniki stojijo pred uganko in ne vedo, kaj bi povzročalo to tiktakanje

Imenik raznih društev

DRUŠTVO SV. ANTONA,

ST. 138 C. K. of O.

Predsednik Jos. Meglič, podpredsednik John Hrovat, finančni tajnik Anthony Skully, 11324 Knowlton Ave., zapisnikar Jos. Hrovat, 6731 Edna Ave., blagajnik Frank Turek, nadzorniki: Jos. Kostanješek, John Hrovat, Geo. Turek. Društvo zboruje vsak tretji ponedeljek v mesecu ob 7:30 zvečer v dvorani stare šole sv. Vida.

DRUŠTVO PRESVETEGA SRCA JEZUSOVEGA

Predsednik John Levstek, 646 E. 115 th St., podpredsednik Anton Hlapše, tajnik Frank A. Turek, 985 Addison Rd., blagajnik Andrew Tekauc, zapisnikar Matja Oblik. Nadzorni odbor: Frank Petkovšek, Andrej Zakrajšek in Albert Novak. Vratar Matt Debevec. Zdravniki za preiskavo novih članov so vsi slovenski zdravniki. Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v novem poslopju S. N. D. soba št. 2, na St. Clair Ave.

SAMOSTOJNO DRUŠTVO LOZKA DOLINA

Predsednik Frank Baraga, 1160 Addison Rd., podpredsednik John Krašovec, tajnik Frank Bavec, 1097 E. 66th St., blagajnik-zapisnikar Frank Truden, Računski nadzorniki: John Sterle, John Miklar in John Znidarskič. Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v S. N. Domu, soba št. 4, staro poslopje. Društvo sprejema nove člane od 16. do 45. leta s prosto pristopnino in zdravniško preiskavo. Društvo plačuje \$200.00 smrtnine, in \$7.00 na teden bolniške podpore. Asement je \$1.00 mesečno. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljnje informacije se obrnite na društvene zastopnike.

SAM. PODPORNO DRUŠTVO ŽUŽEMBERK

Predsednik Frank Jerič, podpredsednik Andrej Škerl, tajnik in zapisnikar John Ubic, 1426 E. 55th St., blagajnik Joe Slogar, pomočnika pri blagajniku John Zaverl in Andrew Škerl. Nadzorniki: John Kastelic, Joe Slogar Jr. Zastopnik za S. N. D. in Klub društev John Ubic. Zdravnika dr. Oman in dr. Perme. Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v S. N. D. soba št. 3, ob 7:30 zvečer. Društvo je na dobri finančni podlagi, torej naj vsak družstvenik gleda, da pridobi vsaj enega novega člana za društvo, da lahko zvišamo podporo in smrt-nino.

DRUŠTVO SV. VIDA,

ST. 25 KSKJ.

Preds. Leo Kushlan, 6417 St. Clair Ave.; podpredsednik Anton Strmša, tajnik A. J. Fortuna, 1093 E. 64th St.; blagajnik Anton Korošec, Zdravniki:

dr. J. M. Seliškar Sr., dr. M. F. Oman,

dr. L. J. Perme, dr. A. J. Perko, dr.

A. Skur in dr. J. F. Seliškar Jr.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1. pop. Mesečni asement se začne pobirati 12:30, na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu. V društvu se sprejemajo novi člani in članice od 16. do 55. leta in se jim nudi pet vrst zavarovalnine od \$250.00 do \$2000.00. Bolniška podpora znaša \$7.00 ali \$14.00 na teden. V društvu se sprejemajo tudi otroci od rojstva do 16. leta. V slučaju bolezni se naj bolnik javi pri tajniku, da dobi zdravniški list in kartico in ravna naj se po pravilih Jed-note.

SKUPNA DRUŠTVA FARE SV. VIDA

Preds. Louis Erste, 6205 Whittier Ave.; podpredsednica Miss Mary Levce, finančni tajnik Frank Dejak, 1413 East 55th Street; zapisnikar Lawrence Bandi, blagajnik Martin Svete Jr. Nadzorniki: Anthony J. Fortuna, Mary Salamon, Fr. Bogovič. Seje se vršijo vsako četrto sredo v mesecu v dvorani stare šole sv. Vida.

Društva, ki želijo sodelovati, naj izvolijo 2 ali 3 ali več zastopnikov in jih pošljejo na sejo, kjer bodo z veseljem sprejeti. Vse zastopnike in zastopnice se pa v ljudno prosil, da se redno udeležujejo sej in sponočajo o njih delovanju na društvenih sejah.

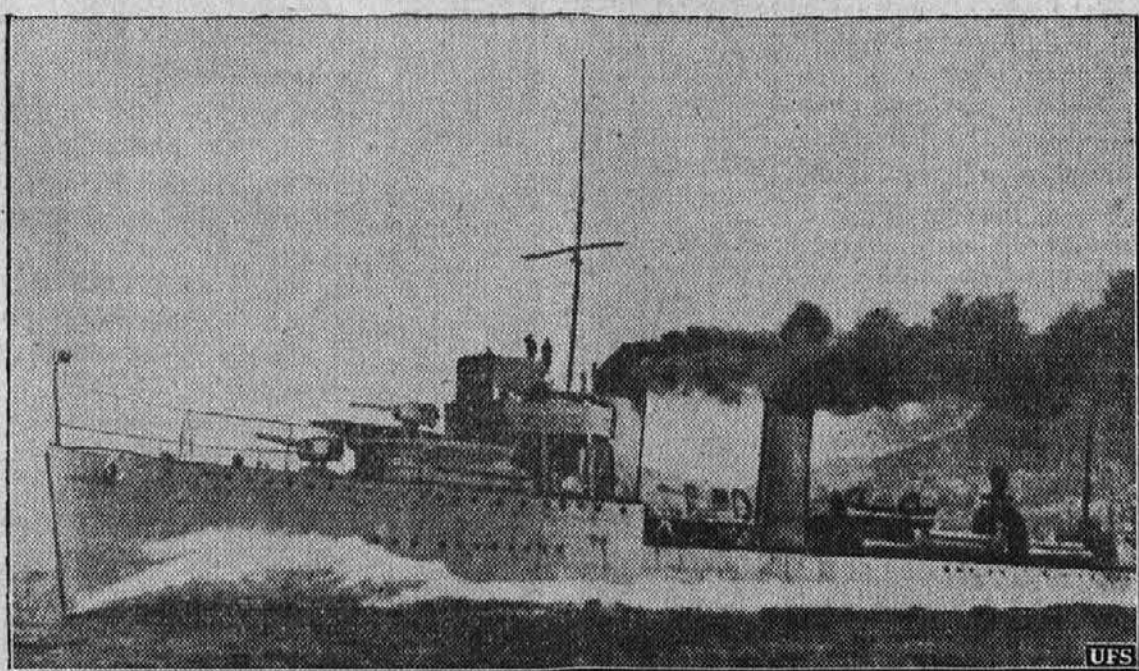
KLUB SLOVENSKEH VDOV

Predsednica Julija Bokar, 6615 Edna Ave.; podpredsednica Mary Grdina, tajnica Julia Brezovar, 1173 E. 60th St.; blagajničarka Frances Baraga, 1045 E. 62 St.; nadzornice: Helena Malj, Jennie Kužnik in Mary Bam-bič. Klub ima redne mesečne seje vsak prvi torek v mesecu pri sestri Modic, 6201 St. Clair Ave.

SLOV. ŽENSKO PODP. DRUŠTVO SRCA MARJE (STARO)

Predsednica Mary Grdina, prva tajnica Frances Novak, 6326 Carl Ave. Telefon: ENdickott 0729, blagajničarka Catherine Perme, finančna tajnica Mary Bradač, Odbornice: Mary Skul, Ana Erbežnik. Nadzornice: Louise Plks, Genovefa Supan, Jennie Brod-nik. Vratarica Frances Kasunič. Bolniška nadzornica: Louise Plks, zastopnice za skupna društva fare sv. Vida: Cecilija Škerbec, Mary Pristov, Marija Tekavec. Zastopnice za Jugoslovanski kulturni vrt: Jennie Gor-nik, Mary Stanonik. Zastopnica za Klub društev SND: Mary Stanonik.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v stari soli sv. Vida. Članice se sprejemajo v društvo samo do 40. leta.

Španski rušilec Lepanto, ki je potopil v pomorski bitki pri Cartageni nacionalistično križarko Canarias.

Prizor iz mesta Teruela v Španiji, kjer so se vršili vroči boji med rdečo špansko cr-mado in med belimi četami. Teruel je danes v posesti nacionalistov ali belih čet.

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.

v Slovenskem Narodnem Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;

POSILJA denar v staro domo-vino točno, po dnevni cenah;

OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHISTVOM

Pohištvo in vse potrebščine

za dom,

6612 ST. CLAIR AVE.

Henderson 2978

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do

\$5000 po Federal

Savings & Loan

Insurance Corpo-

ration., Washing-

ton, D. C.

Sprejemamo osebne in društ-

vene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670